

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

STM/2073/2019; STM047:00/2019

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle pienten eläkkeiden korottamisesta

Pääministeri Rinteen hallituksen ohjelman mukaan hallitus käyttää 183 miljoonaa euroa pienempien eläkkeiden korottamiseen noin 50 eurolla kuukaudessa nettomääräisenä. Ohjelman mukaan korotus kohdistuisi arviolta noin 1 000 euron kuukausieläkkeeseen saakka ja se toteutettaisiin kansaneläke- ja takuueläkejärjestelmän kautta. Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteltu asiaa koskeva luonnos hallituksen esitykseksi. Hallituksen esityksessä ehdotetaan korotettavaksi pieniä verorahoitteisia eläkkeitä siten, että kansaneläkkeen täyttä määrää korotettaisiin 31 eurolla kuukaudessa ja takuueläkkeen täyttä määrää 50 eurolla kuukaudessa. Lisäksi eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuurajaa ja lisäomavastuun kerrointa ehdotetaan muutettavaksi siten, että esityksen mukainen eläketulon muutos ei juurikaan vaikuttaisi eläkkeensaajan asumistukeen ja siten vähentäisi eläkkeensaajan käytettävissä olevien tulojen nousua. Myös nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärään ehdotetaan tehtäväksi korotus tavoitteena turvata toimeentuloa kuntoutusprosessin aikana ja tukea kuntoutukseen osallistumista. Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2020.

Esityksen tavoitteena on eläkkeensaajien toimeentulon turvaaminen, köyhyyden ja osattomuuden vähentäminen sekä tasaisemmasta tulonjaosta huolehtiminen. Korotus kohdistuu niihin noin 609 000 eläkkeensaajaan, joiden kokonaiseläke on alle 1200 – 1300 euroa kuukaudessa. Muutoksen arvioidaan lisäävän takuueläkkeen ja kansaneläkkeen saajia noin 20 000 henkilöllä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää eläkkeensaajien toimeentulon turvaamista sekä eläkeläisköyhyyden ja osattomuuden vähentämistä ja tasaisemmasta tulonjaosta huolehtimista tarpeellisena. Hallituksen esityksen päälinjaukset ovat kannatettavia. Eläkeläisköyhyyden vähentämiseksi on tärkeää huomioida kaikki eläkkeensaajien toimeentuloon liittyvät asiat. SAK pitää tärkeänä, että eläkkeensaajien asumistuki säilyy erillisenä yleisestä asumistuesta. Eläkkeensaajien asumistuella on suuri merkitys pienituloisille eläkeläisille. On huomioitava, että tällä esityksellä on negatiivisia vaikutuksia yleisen asumistuen määrään niissä kotitalouksissa, jotka ovat yleisen asumistuen piirissä, vaikka ruokakuntaan kuuluu myös eläkkeensaaja tai kuntoutusrahan saaja.

Työ ja turva -osasto/SN/ea

20.8.2019

SAK korostaa, että myös sosiaali- ja terveydenhuollon maksuilla ja esimerkiksi lääkekuluilla on suuri merkitys eläkeläisten toimeentulolle. Vaikka nyt esitettävä parannus on hyvä, viime vuosien omavastuiden korotuksia ei tällä parannuksella kokonaan korvata mm. paljon palveluja ja lääkkeitä käyttäville. Jatkossa olisikin tarkasteltava myös palvelumaksuja ja lääkkeiden omavastuita ja pyrittävä niiden kohtuullistamiseen sekä eläkeläisten toimeentuloon vaikuttavaan kokonaisarviointiin.

SAK:n mielestä on syytä myös huolehtia työeläkejärjestelmän kannustavuudesta erityisesti yrittäjillä ja pitää sitä tärkeänä kysymyksenä, kun yrittäjien työeläketurvaa kehitetään.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

